

rozhodnutí, odvolání v rozhodnutí zamítl a potvrdil, odvolací řízení zamítl, čemuž také nebyl oprávněn, protože není odvolacím orgánem.

Dle § 49 odst. 5 nemůže být důvodně odvolání zamítnuto, neboť všechny náležitosti, jež byly potřebné, byly ze strany žalobce doloženy. Situace okamžité hmotné nouze u něho nastala, žalobci nebylo nijak pomoheno, byl ohrožen na zdraví a majetkové a sociální situaci. V rozhodnutí žalovaný nepravdivě uvádí, že žalobce nedoložil skutečnosti potřebné pro rozhodnutí a nesplnil povinnosti výzvy, což není pravdivé. Požadované údaje byly úřadu sděleny, vše bylo splněno, potřebné údaje byly sděleny v žádostech a úřadu doručeny a tyto si také úřad opatroval v jiných řízeních v žádosti žalobce o pomoc v hmotné nouzi. Na výzvu k dostavení se k úřadu se žalobce dostavil a podal řádnou omluvu, úřadu také oznámil, že může kdykoliv provést šetření a toto také vyplývá ze zákona. Kontrolní ani odvolací orgán řádně nic nešetřil a pracovníci sociální odboru Brno – Černovice a úřadu práce věci zkreslily a zamlčely a neuváděly řádně všechna zjištění. Není tedy pravdou, že by žalobce jakkoli nereagoval na výzvy úřadu, právě naopak, řádně se dostavil, omluvil a sdělil úřadu možnost provést šetření. To nebylo učiněno, přestože žalobce žádosti o sociální pomoc podával opakovaně, což příslušný úřad dobře věděl a vědět měl. Žalobce tedy neměl žádné prostředky, které by mohl použít pro své potřeby a toto příslušný úřad v rozhodné době nezjišťoval. Pokud by tomu tak bylo, muselo by být úřadem zjištěno, že žalobce žádné finanční prostředky nevlastní a tyto ani v minulosti nevlastnil. Finanční prostředky uvedené v rozhodnutí nikdy nevlastnil, což bylo doloženo i v minulosti svědeckými výpověďmi, listinou a prohlášeními svěditele. Žalobce ani žádný majetek a prostředky nevlastnil, které by mohl použít ke svým potřebám v rozhodném období a ani toto příslušný orgán nikdy neprošetřil a podle zákona po žalobci nežádal použít k prodeji, protože by to nebylo spravedlivé po něm požadovat. Není pravdou, že žalobce prokazatelně disponoval s finančními prostředky, protože finanční prostředky nebyly jeho vlastnictvím a nebylo tedy možné s nimi disponovat ve prospěch žalobce. Toto bylo prokázáno a doloženo již v minulosti, správní orgán to však záměrně neuvedl ve spisech. Správní orgán nemohl zjistit, že by žalobce vlastnil finanční prostředky pro vlastní potřeby, protože by muselo být zjištěno, že žádné nevlastní. Toto úřady ani řádně neprokázaly a vzbuzují záměrně dojem, že žalobce vlastní nějaké finanční prostředky, přestože uvádí pouze, že žalobce byl majitelem účtů a tyto nemá zřízeny od podzimu roku 2010 a nemovitosti nevlastní od ledna 2011, což bylo příslušným orgánům již v minulosti řádně oznámeno. Všechny informace tedy úřad práce a sociální odbor ÚMČ měl k dispozici. Žádné finanční prostředky žalobce nevlastnil a tedy ani nezatajil a nemohl tedy žádné finanční prostředky využít pro své potřeby. V rozhodném období tedy byl v situaci hmotné nouze. Jeho sociální a majetková situace se nezměnila vzhledem ke skutečnostem rozhodným dle § 2 odst. 1, 3, § 5, § 44 odst. 1 a § 3 odst. 4, § 49, § 61, § 67, § 51 zákona č. 111/2006 Sb. Úřad také porušil zákon o osobních informacích a zákony o sociální pomoci, protože zjišťoval informace, které nesouvisejí s předmětným rozhodným obdobím. Není také pravdou, že nebyly odstraněny vady dle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu, neboť žádné vady řízení nevykazovalo a všechny potřebné informace úřad měl k dispozici a mohl si je také opatřit sám. Není také pravdivé tvrzení správních orgánů, že žalobce měl ve své sféře dispozice značný nemovitý majetek, protože žádný nemovitý majetek včetně finančních prostředků v rozhodné době nevlastnil, tedy nemohl toto ani použít pro vlastní potřebu. Není také pravdou, že žalovaný by řádně přezkoumal spisovou dokumentaci, žalovaný tedy řádně nezduvodnil své rozhodnutí, když navíc nebyl ani odvolacím orgánem.

Žalobce tedy navrhoval, aby všechna uvedená rozhodnutí byla zrušena, když byla vydána v rozporu s právními předpisy, když rozhodoval úřad, který není podle zákona

č. 111/2006 Sb., odvolacím orgánem a také že žalovaný způsobil průtahy a zdržování řízení a byl nečinný.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný (MPSV ČR) uvedl, že správné označení žalovaného je ČR – MPSV, jakož to organizační složka státu, nikoliv krajská pobočka žalovaného. Adresa žalovaného je Na Poříčním právu 1, Praha 2, nikoliv Brno, Šujanova 302/3, referát odboru odvolání a správních činností je jedním z mnoha detašovaných pracovišť Ministerstva práce a sociálních věcí.

Napadenými rozhodnutími úřadu městské části žalobci nebyla přiznána dávka mimořádné okamžité pomoci z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví dle § 36 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 a 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi s odůvodněním, že žalobce byl vyzván k osvědčení skutečností rozhodných pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu a tuto povinnost nesplnil. Dále úřad městské části odůvodňuje nepřiznání dávky skutečnostmi, které zjistil při prověřování celkových sociálních a majetkových poměrů, a to zjištěnou finanční hotovostí žalobce s tím, že tato přesahuje částku existenčního minima odvolatele. Dle § 36 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi se pro účely poskytování mimořádné okamžité pomoci osobě uvedené v § 2 odst. 3 zákona, tato osoba posuzuje bez společně posuzovaných osob. Dávku mimořádné okamžité pomoci dle § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi lze poskytnout osobě v hmotné nouzi, která nesplňuje podmínky uvedené v § 2 odst. 2 uvedeného zákona (osoba, která nemá nárok na příspěvek na živobytí či doplatek na bydlení), avšak s přihlédnutím k jejím příjmům, celkovým sociálním a majetkovým poměrům jí hrozí vážná újmy na zdraví. Výše mimořádné okamžité pomoci osobě uvedené v § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi se stanoví podle § 37 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi k doplnění příjmů do výše existenčního minima osoby, která není nezaopatřeným dítětem, tedy do výše 2.020,-Kč.

Žalobce byl úřadem městské části vyzván, aby se do 8 dnů dostavil na úřad městské části k osvědčení skutečností rozhodných pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, a dále k domluvě na termínu, ve kterém bude možno provést sociální šetření. Výzvu převzal, ve stanovený termín se nedostavil, a skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu neosvědčil.

Dle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi je žadatel o dávku povinen osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, na její výši nebo výplatu. Dle § 49 odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi, nesplní-li osoba uvedená v odst. 1 – 4 ve lhůtě stanovené příslušným orgánem povinnosti uvedené v odst. 1 – 4, může být po předchozím upozornění žádost o dávku zamítnuta, výplata dávky zastavena, nebo dávka odejmuta. Dle § 51 odst. 3 správního řádu, je-li v souladu s požadavky § 3 zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne.

Zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb slouží dávka pomoci v hmotné nouzi – příspěvek na živobytí, poskytovaný dle § 21 a násl. zákona o pomoci v hmotné nouzi. Na úhradu odůvodněných nákladů na bydlení slouží dávka pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení poskytovaný dle § 33 a násl. zákona o pomoci v hmotné nouzi, a dávka státní sociální podpory – příspěvek na bydlení poskytovaný dle § 24 a násl. zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Na zakoupení základních předmětů dlouhodobé potřeby a na základní vybavení domácnosti slouží dávka pomoci v hmotné nouzi – mimořádná okamžitá pomoc poskytovaná dle § 36 odst. 1 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi osobám uvedeným v § 2 odst. 5 písm. b). Dávka mimořádné okamžité pomoci

z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví v žádném případě nemůže výše uvedené dávky nahrazovat.

Žalobce uvádí, že nemá příjem, nedisponuje žádnými finančními prostředky a nevlastní žádný majetek. Podklady pro vydání rozhodnutí dle § 50 odst. 1 správního řádu mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé. Úřadu městské části je z úřední činnosti známa skutečnost, že ke jménu odvolatele byl vázán movitý a nemovitý majetek, který odvolatel prokazatelně nevyužil ke zvýšení příjmu. Následná prohlášení, doložené důkazy a uváděné skutečnosti odvolatele považoval úřad městské části za účelové a nevzal je při rozhodování v úvahu jako hodnověrný důkaz. Dle § 50 odst. 4 správního řádu, pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

Žalobce odkázal na skutečnost, že nebylo provedeno terénní šetření a poukazuje na vědomou nedbalost. Z výzvy zaslané žalobci vyplývá, že snahou úřadu městské části bylo rovněž dohodnout s odvolatelem datum termínu, ve kterém mělo být provedeno sociální šetření. Spisová dokumentace obsahuje záznam z terénního šetření, které z důvodu opakovaných žádostí o dávky mimořádné okamžité pomoci mělo prověřit majetkové a sociální poměry v bytě a oprávněnost požadovaných výdajů, které byly uvedeny v žádosti. Výsledek sociálního šetření byl negativní, na opakované zvonění u vchodových dveří do domu nikdo nereagoval. Dle § 50 odst. 2 správního řádu jsou účastníci povinni při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí poskytovat správnímu orgánu veškerou potřebnou součinnost.

Dle § 18 odst. 1 správního řádu se o ústním jednání (§ 49) a o ústním podání, výsledku svědka, výsledku znalce, provedení důkazu listinou a ohledání, pokud jsou prováděny mimo ústní jednání, jakož i o jiných úkonech souvisejících s řízením v dané věci, při nichž dochází ke styku s účastníky řízení, sepisuje protokol.

K žalobě směřující proti rozhodnutí Magistrátu města Brna žalovaná uvedla, že nárok žalobce neuznává v žádném bodě žaloby:

Ve věci námitek, že žalované rozhodnutí je vydáno v rozporu s právními předpisy žalovaný uvedl, že vzhledem ke skutečnosti, že v případě žadatelů netvořících rodinu s dětmi rozhoduje v I. stupni o dávkách v systému pomoci v hmotné nouzi dle místa trvalého pobytu žadatele příslušný úřad městské části města Brna [viz. § 130 písm. c) a § 139 odst. 2 zák.č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)], není odvolacím správním orgánem krajský úřad (jak je stanoveno v § 77 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi), ale je jím dle ust. § 89 odst. 1 správního řádu, nejbližší nadřízený správní orgán, tj. Magistrát města Brna.

Důvodem, proč se při stanovení odvolacího správního orgánu nepostupuje dle § 77 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi je skutečnost, že ÚMČ Brno – Černovice, nemá postavení obce s pověřeným obecním úřadem, resp. pověřeného obecního úřadu, ani obce s rozšířenou působností (viz. zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů).

K námitce žalobce, že nedošlo k řádnému prošetření a přezkoumání v záležitosti odvolání, má žalovaný za to, že v řízení, které předcházelo vydání žalovaných rozhodnutí, byl dostatečným způsobem prošetřen stav věci a dostal tak povinnosti stanovené správním řádem v § 3. Žalovaná má dále za to, že při rozhodování o odvolání odvolací orgán postupoval dle ust. § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Poukázal na skutečnost, že chování odpůrce, kdy vyvolává mnoho desítek soudních sporů s malicherných důvodů nad únosnou míru, lze pokládat za obstrukční a výkon práva lze hodnotit jako přičící se dobrým mravům.

Žalovaný navrhoval s ohledem na skutečnosti, které uvedl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud v Brně zjistil, že pokud jde o žádosti žalobce o mimořádnou okamžitou pomoc z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví, všechny žádosti, o nichž bylo v daném případě rozhodováno, byly podávány v průběhu v měsíce října a listopadu 2011 a bylo o nich rozhodováno v průběhu měsíce dubna nebo počátku měsíce května 2012, a to tak, že ani jedné ze žádosti žalobce nebylo vyhověno.

Soud zjistil z dalších soudních spisů, že žalobce skutečně podával opakovaně žádosti o dávku mimořádné okamžité pomoci z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví, když z rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, tj. Úřadu městské části Brno – Černovice bylo zjištěno, že tento orgán ukládal žalobci vždy povinnost dostavit se do 8 dnů ode dne oznámení výzvy k osvědčení skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, na její výši nebo výplatu a dále k domluvě na termínu, ve kterém bude možnost vstoupit do obydlí, v němž žije, a to s cílem provést sociální šetření. Výzvu si žadatel převzal, ve stanoveném termínu se nedostavil, neosvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, na její výši nebo výplatu a žádným způsobem na výzvu nereagoval. Žalobce se skutečně pak (např. 5.12.2011) dostavil ke správnímu orgánu. Správním orgánem byl opětovně vyzván i po uplynutí 8 dnů ode dne oznámení výzvy k osvědčení rozhodných skutečností a ke splnění požadovaných povinností z ní vyplývajících. Žalobce nepřistoupil na opětovnou výzvu správního orgánu, neumožnil sepsání protokolu o ústním jednání a k domluvě na termínu, ve kterém bude možno vstoupit do obydlí, v němž žije, s cílem provést sociální šetření (toto se opakovalo ve všech případech, kdy o dávku žádal). Dále v rozhodnutí uvedeno, že z podkladů pro vydání rozhodnutí je zjištěna finanční hotovost ke dni 1.7.2010 ve výši,-Kč na spořicí účet č., vedeného u ING Bank N.V. Nádražní 344/25, Praha 5, na jméno žalobce. Majitel a výhradní disponent výše uvedeného bankovního účtu, na kterých byla prokazatelně zjištěna finanční hotovost, byla jen jedna osoba, a to pan M. R. Ve spisech je prohlášení o tom, že zjištěné finanční prostředky nejsou jeho vlastnictvím, ale vlastnictvím jeho sestry I. M. Její prohlášení má formu pouhého „čestného prohlášení“, bez prokazatelného doložení uváděných skutečností, které považuje správní orgán za účelové a není pro správní orgán hodnověrným důkazem. V každém případě je však, jak uvedeno, pro orgán pomoci v hmotné nouzi nezbytné zabývat se všemi skutečnostmi, které zjistí, a tedy i že v měsíci červenci v roce 2010 bylo zjištěno, že žadatel a příjemce zatajil skutečnost, že má zřízený bankovní účet, na kterém má finanční hotovost dostatečně vysokou. Vzhledem ke zjištěné vysoké finanční hotovosti, jak výše uvedeno, které přesahuje částku existenčního minima osoby, je předpoklad, že žalobce jako účastník (žadatel), svoji sociální a majetkovou situaci může řešit dlouhodobě ze svých finančních prostředků. Proto nebylo jeho žádosti vyhověno.

Ve spisech se pak nachází záznamy z terénního šetření, v nichž bylo uvedeno, že z důvodu opakovaných žádostí o dávky v hmotné nouzi bylo (např. 1.12.2011 cca v 10 hod

provedeno opakované místní šetření na ulici). Zjišťovaly se majetkové a sociální poměry v bytě, společně posuzované osoby a dále momentální zdravotní stav M. R. Na opakované zazvonění na zvonky u vchodových dveří do domu nikdo neotevřel. Spisy obsahují také výzvy, jímž je žalobce vyzýval, aby se dostavil na UMČ Brno – Černovice a doplnil požadované povinnosti žádosti o dávku mimořádné okamžité pomoci z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví a k žádosti o dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje.

Pokud pak jde o rozhodnutí žalovaného, když tento rozhodoval na základě odvolání žalobce, žalovaný odkázal na skutečnosti, které byly citovány již v písemném vyjádření k žalobě.

Soud pak uvádí, že žalobce opakovaně tvrdil, že nemá žádnou rodinu, u žádné rodiny nežije, vede samostatnou domácnost a není s nikým společně hlášen v bytě. Sestra ho také nenavštěvuje. Proto neexistuje žádná společně posuzovaná osoba.

Soud zjistil např. ze spisu zdejšího soudu sp. zn. 57A 129/2011, že správní orgán I. stupně – UMČ Brno – Černovice provedl šetření na základě žádosti žalobce o dávku a zjistil, že dle záznamu z terénního šetření datovaného dnem 21.4.2011 bylo zjištěno, že pokud jde o byt č. ... na ulici, v tomto bytě bydlí žalobce a jeho matka. Matka žalobce nežije od jara do podzimu v uvedeném bytě, při pobytu v Brně žije se synem sice v jednom bytě, žijí však každý zvlášť. Mají každý svoji lednici, žalobce se matce nesvěřuje, žije si svůj život. Terénní šetření u matky žalobce bylo provedeno proto, že se k tomuto datu nepodařilo provést sociální šetření u žalobce samotného.

Krajský soud zjistil ze správních spisů, když žalobce podával opakovaně řadu žádostí o dávku, že žalobce byl evidován na listu vlastnictví č. ... k.ú. jako čtvrtinový vlastník stavební parcely č. 193 zastavěná plocha a parc. č. 1330/41, zahrada 1470/14 a ostatní plocha 1470/53 orná půda, 1570/14 orná půda, 1570/30 orná půda, 1622 orná půda, 1985 orná půda. Dle výpisu ze spořicího účtu č., vedeného u ING Bank N.V. Nádražní 344/25, 150 00 Praha 5, na jméno žalobce bylo shledáno, že nejvyšší zůstatek zjištěný ke dni 1.7.2010 činil, -Kč. Tyto skutečnosti, jak ve správních spisech uvedeno, žalobce neosvědčil a správnímu orgánu zatajil. Dále bylo zjištěno, že dne 12.7.2011 byly finanční prostředky ve výši uvedené výši převedeny na účet č. Dle prohlášení žalobce a jeho sestry paní I. M. tyto peněžní prostředky ve výšiKč zjištěné na účtu žalobce nebyly jeho vlastnictvím, nýbrž mu byly „svěřeny“ jeho sestrou a z tohoto důvodu s nimi nemohl disponovat. Toto tvrzení správní orgán nepokládal za hodnověrné. Neuznal také prohlášení žalobce o tom, že se svoji matkou společně neužívá byt a vedou samostatnou domácnost. Podkladem pro tuto úvahu byla skutečnost, že pro účel výplaty dávek státní sociální podpory – příspěvku na bydlení je účastník společně se svou matkou posuzován. Za účelové považoval správní orgán též převedení vlastnických práv k pozemkům, které žalobce vlastnil, na jinou osobu. Skutečnost, že pozemky, které byly v jeho vlastnictví, neprodal, ale jejich vlastnictví převedl na jinou osobu (na svoji sestru a matku), uvedl do protokolu založeného ve správních spisech. S ohledem na účelovost jednání žalobce při zjištění jeho velice příznivých majetkových poměrů považoval správní orgán I. stupně za dostatečné k dlouhodobému řešení jeho sociální a majetkové situace a proto jeho žádost o pomoc v hmotné nouzi neuznal jako důvodnou.

Soud ve věci nařídil jednání, kterého se však žalobce nezúčastnil, z jednání se neomluvil, ale vzhledem k tomu, že doručení bylo vykázáno, soud rozhodl ve věcech v jeho

nepřítomnosti. Rozhodl též v nepřítomnosti žalovaného, neboť žalovaný se ve všech věcech u zdejšího soudu projednávaných omluvil z pracovních důvodů.

Soud přezkoumal napadená rozhodnutí žalovaného, vázán rozsahem a důvody, které žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.). Při přezkoumání rozhodnutí žalovaného vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Dospěl k závěru, že žaloba důvodná není, a to z těchto důvodů:

Ze správních spisů všech přezkoumávaných věcí soud zjistil, že rozhodnutí žalovaného se opírají o listinné důkazy přítomné ve spisové dokumentaci ÚMČ Brno – Černovice, založené ve věci žádosti o dávky pomoci v hmotné nouzi. Hlavními důkazy jsou především výpisy z katastru nemovitostí prokazující stav evidovaný k 19.8.2010, k 28.3.2010, vyjádření účastníka o převedení vlastnických práv na jinou osobu, výpis z účtu č. vedeného u ING Bank N.V. Praha 5, vyjádření o zrušení účtů vedených na jméno žalobce, zrušení bankovního účtu, dále pak evidenční list, výše nájemného, nájemní smlouva o nájmu bytu, a další podklady nacházející se ve správních spisech. Bylo zjištěno, že žalobce užívá byt své matky M. R. a v seznamu bydlících osob jsou uvedeny dvě osoby – žalobce M. R. a jeho matka M. R.. Je tam také založena nájemní smlouva, z níž vyplývá, že nájemcem bytu je M. R. a je doložen i dokument potvrzující nutnost dietního stravování. Ve spise je také založeno oznámení, ve kterém účastník uvádí, že se svojí matkou společně byt neužívá, nejsou a nebyly společně hlášeni k trvalému pobytu na ulici č..., byt č. .. Každý z nich hradí polovinu nákladů na bydlení a každý vede samostatnou domácnost. Žalobce, co se týče např. posouzení žádosti o příspěvek na bydlení, je posuzován společně se svojí matkou M. R.. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce měl v dřívější době vlastnický podíl k nemovitostem. Dle jeho vyjádření neměl, nemá ani nemohl mít z toho žádný prospěch a tento majetek z důvodů nákladů na jeho údržbu musel darovat, jelikož o jeho koupi nebyl zájem. Co se týče finanční hotovosti, uvedl, že se jednalo o částku ve vlastnictví jeho sestry, kdy tuto částku spravoval sestra.

Z listinných důkazů pak vyplývá, že žalobce v době, kdy začal podávat žádosti o mimořádnou okamžitou pomoci, se finančních prostředků i nemovitého majetku zbavoval, tj. převedl vlastnická práva na jiné osoby a také částku uvedenou na jeho účtu převedl na jinou osobu, a to na účet své matky (nikoliv na účet své sestry, i když tvrdil, že tato částka je vlastnictvím jeho sestry).

Podle § 2 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., pro účely posuzování stavů hmotné nouze se příjmy a sociální a majetkové poměry osoby, která žádá o dávku, posuzují společně s příjmy a sociálními a majetkovými poměry dalších osob. Okruh těchto společně posuzovaných osob soud posuzuje podle zákona o životním a existenčním minimu.

Podle § 4 odst. 1 zákona č. 110/2006 Sb., se společně posuzují

- a) rodiče a nezletilé nezaopatřené děti,
- b) manželé,
- c) rodiče a nezletilé děti, které nejsou nezaopatřené, zletilé děti, pokud tyto děti společně s rodiči užívají byt a nejsou společně posuzovány s jinými osobami podle písm. b) nebo d),
- d) jiné osoby, které společně užívají byt, s výjimkou osob, které písemně prohlásí, že spolu trvale nežijí a společně neuhrazují náklady na své potřeby.

Podle odst. 2 § 2 zákona o hmotné nouzi se osoba nachází v hmotné nouzi, není-li dále stanoveno jinak, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob

- a) po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje částky živobytí, přičemž si nemůže tento příjem zvýšit vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu nebo jiných vážných důvodů vlastním přičiněním a zabezpečením jejich základních životních podmínek je tak vážné ohroženo,
- b) dosahuje sám nebo spolu s příspěvkem na živobytí (§ 4 odst. 1 písm. a) částek živobytí, ale nepostačuje k zabezpečení odůvodněných nákladů na bydlení (§ 34) a služby s bydlením bezprostředně spojené. Podle odst. 3 výše uvedeného ustanovení, osoba se považuje za osobu v hmotné nouzi též, jestliže nesplňuje podmínky uvedené v odst. 2, avšak s přihlédnutím k jejím příjmům, celkovým sociálním a majetkovým poměrům ji hrozí vážná újma na zdraví. Podle odst. 4 za osobu v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu, kterou postihne vážná mimořádná událost a její celkové a sociální a majetkové poměry jsou takové, že ji neumožňují překonat nepříznivou situaci vlastními silami; vážnou mimořádnou událostí se rozumí zejména živelná pohroma (např. povodeň, vichřice a vyšší stupně větrné pohromy, zemětřesení), požár nebo jiná destruktivní události, ekologické nebo průmyslové havárie.

Podle odst. 5 výše uvedeného ustanovení může být osoba považována za osobu v hmotné nouzi, která nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky

- a) k úhradě nezbytného jednorázového výdaje, spojeného zejména se zaplacením správního poplatku při prokázání ztráty osobních dokladů, při vydání duplikátu rodného listu nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání, s úhradou jízdného v případě ztráty peněžních prostředků a v případě nezbytné pomoci s úhradou noclehů, nebo
- b) na úhradu nákladů spojených s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby, nebo
- c) na úhradu odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte a na zajištění nezbytných činností souvisejících se sociálně právní ochranou dětí

Podle odst. 6 výše uvedeného ustanovení za osobu v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu, která v daném čase, s ohledem na neuspokojivé sociální zázemí a nedostatek finančních prostředků nemůže úspěšně řešit svoji situaci a je ohrožen na sociálním vyloučením, jestliže zejména

- a) je propuštěna z výkonu zabezpečovací detence, z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody, nebo
- b) je po ukončení léčby chorobných závislostí propuštěna ze zdravotnického zařízení poskytovatele zdravotních služeb, psychiatrické léčebny nebo léčebného zařízení pro chorobné závislosti, nebo
- c) je propuštěna ze školského zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy nebo z pěstounské péče po dosažení zletilosti, resp. v 19-ti letech, nebo
- d) nemá uspokojivě naplněny životně důležité potřeby vzhledem k tomu, že je osobou bez přístřeší, nebo
- e) je osobou, jejíž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby

Podle § 4 odst. 1 písm. a), b), c) a odst. 2 zákona o hmotné nouzi jsou dávky v systému pomoci hmotné nouzi příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc. Příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení jsou dávky měsíčně se opakující, mimořádná okamžitá pomoc je dávkou jednorázovou.

Ze shora citovaných zákonných ustanovení je zřejmé, že jednou ze základních podmínek pro rozhodnutí, resp. přiznání příspěvku na živobytí nebo i dalších dávek v systému pomoci v hmotné nouzi je znalost příjmů žadatele a spolu s ním posuzovaných osob, resp. bez znalosti těchto příjmů není rozhodující orgán schopen zjistit, zda žadatel nárok na uvedený příspěvek má či nikoliv.

V prvním případě správní orgán I. stupně i žalovaný správně vyhodnotily, že osobami společně posuzovanými se žalobcem je jeho matka. Matka bydlí v jednom bytě se žalobcem, byt dle nájemní smlouvy je veden na matku žalobce a žalobce je tam trvale hlášen. Sám přiznává, že v tomto bytě bydlí, ale popírá, že by byl nějakým způsobem závislý na matce uvedl, že se svoje potřeby hradí sám.

Jak soud již citoval, z ust. § 4 odst. 1 písm. c) zák.č. 110/2006 Sb. zcela jednoznačně vyplývá, že žalobce je společně posuzovanou osobou se svoji matkou M. R., neboť společně s ní užívá byt č. . na ... ulici č., což ani nezpochybnil.

Jak judikoval NSS ve svém rozsudku ze dne 15.11.2012, č.j. 4Ads 55/2012, je nutné vyloučit z hmotné nouze takové osoby, jejichž příjmy sice nedosahují částky živobytí, avšak žijí v takových sociálních a majetkových poměrech, že je nelogické a nespravedlivé poskytovat jim příspěvek na živobytí z daní ostatních osob. Takové osoby totiž ve skutečnosti nejsou v hmotné nouzi a nepotřebují od státu pomoc nezbytnou pro zajištění jejich základních životních podmínek.

Proto podle § 3 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi, může orgán pomoci v hmotné nouzi v odůvodněných případech určit, že osobou v hmotné nouzi není osoba, jejíž celkové sociální a majetkové poměry jsou takové, že jí mohou i po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení zaručit dostatečné zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb a toto zajištění lze na ni spravedlivě požadovat.

Při posuzování celkových sociálních poměrů příslušný orgán pomoci v hmotné nouzi posuzuje také využívání jiného než vlastního majetku, které umožňují zpravidla osoby blízké (§ 15 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi).

V projednávaných věcech bylo spolehlivě prokázáno, že žalobce byl svými majetkovými poměry dostatečně zabezpečen, avšak v době podávání žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc nebo příspěvek na živobytí, při zjišťování jeho majetkových poměrů se začal zbavovat jednak pozemků, kterých v té době prokazatelně byl spoluvlastníkem a které převedl na jiné osoby a tvrdil, že je nemohl prodat, že je nikdo nechtěl a proto je převedl na členy své rodiny. Žalobce však nijak nedoložil, že by se pokoušel nemovitosti prodat nebo pronajmout a nebyl ze strany cizích osob o toto zájem. Také zjištění, že na jeho účtu ve shora citované bance a na výše citovaném účtu se nachází částka vyšší než 500.000,-Kč, a žalobce ji převedl na účet své matky, i když tvrdil, že se jedná o částku, která byla ve vlastnictví jeho sestry, se jeví zcela nevěrohodná. Soud přisvědčil postupu správních orgánů obou stupňů, že jednání žalobce posoudily jako účelové a jeho žádostem nevyhověly.

Soud předesílá, že zákon o pomoci v hmotné nouzi jednoznačně definuje situace, kdy oprávněným osobám vzniká nárok na poskytnutí určité dávky podle tohoto zákona, současně však – jak uvádí důvodová zpráva k tomuto zákonu – propojuje poskytování pomoci osobám s hodnocením jejich aktivity při zvyšování příjmů vlastním přičiněním. Vychází přitom z principu odpovědnosti jednotlivé osoby za své sociální postavení a sleduje zabránění zneužívání dávkového systému hmotné nouze. Jinými slovy, dávky pomoci v hmotné nouzi jsou určeny jen těm, kteří si z vážných důvodů nemohou vlastním přičiněním zvýši příjem, který po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje částky živobytí a zabezpečení jejich základních životních podmínek je tak vážně ohroženo.

Zmiňovaný důraz na zvyšování příjmů vlastním přičiněním se projevuje i o zákonem stanovené povinnosti prodat či účelně využít vlastní majetek k odvrácení hrozícího nebo již existujícího nedostatku finančních prostředků. Výjimku zmírňující tvrdost bezvýhradného uplatňování tohoto pravidla představuje ust. § 14 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Toto ustanovení však na situaci, v níž se nachází žalobce, nedopadá.

Ze správních spisů vyplývá, že žalobce se nesnažil ani poskytnout kvalifikovanou součinnost správnímu orgánu při zjišťování jeho poměrů, naopak skutečnosti důležité pro posouzení jeho žádosti neuváděl, bránil se i zjišťování stavu v jeho bydlišti a za těchto okolností nelze posuzovat postup správních orgánů, že nedostatečně zjistily skutečný stav věci, jak namítal žalobce, naopak soud dospěl k závěru, že byl zjištěn stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

K namítané nečinnosti, kterou žalobce nijak blíže nespecifikoval, soud zjistil, že v projednávaných věcech bylo rozhodováno v rozsahu 5-ti měsíců. Přesto v této věci jednání správních orgánů jako nečinnost soud neposuzoval. Vycházel z judikátu NSS ze dne 10.12.2012, č.j. 2Ans 14/2012 – 41, kdy nečinností je objektivně existující stav, kdy v zákonem předepsaných lhůtách nedošlo k provedení příslušných procesních úkonů. Ne každá nečinnost je však přičitatelná správnímu orgánu. Ust. § 71 odst. 5 správního řádu z roku 2004 představuje materiální hledisko posouzení takového stavu; má-li zjištěná nečinnost svůj původ ve způsobu, jakým vystupuje v řízení jeho účastník, nejde o nečinnost správního orgánu a nelze se proti ní dovolávat ochrany.

V daných věcech, zejména s ohledem na přístup žalobce, a to neposkytnutí součinnosti správním orgánům, má soud za to, že bylo rozhodováno v projednávaných případech včas. Naopak bránil zjištění skutečného stavu).

Soud také dospěl k závěru, že není na místě ani námitka žalobce, že by ve věci rozhodovaly správní orgány, které nebyly příslušné ve věci rozhodovat. V tomto směru odkazuje na stanovisko žalovaného, vyjádřené v jeho písemném vyjádření k žalobě, s nímž se soud zcela ztotožňuje a na něž odkazuje.

Soud tedy posoudil veškeré žalobní námitky žalobce, dospěl k závěru, že ani jedna z nich není důvodná, když posoudil, že správní orgány zjistily skutkový stav náležitě, věc také správně právně posoudily.

Soud tedy žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

Pokud jde o náklady řízení, rozhodnutí se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, žalovanému žádné náklady kromě běžné úřední činnosti nevznikly, proto o nákladech řízení bylo rozhodnuto, jak ve výroku uvedeno.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 7. května 2013

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně